

» RÖVIDEN

**Jászvásári polgármester:
a kongóiak a fáról másztak le**

Vizsgálatot indít az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) Mihai Chirica jászvásári (Iași) polgármester ellen, miután az előjáró sértően nyilatkozott az afrikai és közel-keleti bevándorlókról. Ezt Asztalos Csaba, a CNCD elnöke jelentette be pénteken este közösségi oldalán. Chirica egy helyi újságnak nyilatkozva az oktatás fontosságáról beszélt, amikor a sértő kijelentéseket tette. „Egy olyan ország legfőbb erőforrása, amely hosszú életű akar lenni, az oktatás. Ha nem fektetnek be az oktatásba, akkor azt mondhatjuk: Viszlát! Majd elárasztanak a kongóiak, a szomáliak, a szíriaiak és más, a fáról nemrég lemászott népek, meghódítanak, és a főnökeink lesznek. Ők vezetnek majd, arra eszmélünk, hogy Jászvásár önkormányzata élén egy kongói áll majd, mert vannak román állampolgárságúak is, de úgy viselkednek, mint a kongóiak, és vezetni akarnak bennünket. Csak ezért, mert nem fektetnek elég hangsúlyt az oktatásra” – mondta Chirica. Utólag úgy magyarázta kijelentését: az csupán „metafora” volt. Hozzátette, tudja, hogy nem fogalmazott politikailag korrekten, de „meg akarta kongatni a vészharangot” az oktatás ügyében.

**Rogán: a nemzeti függetlenség
megerősítésére kell koncentrálni**

A következő időszakban a nemzeti függetlenség megerősítésére kell koncentrálni – mondta Rogán Antal szombaton a Somogy megyei Kötcsén, a Polgári Piknik elnevezésű találkozó előtt. A Miniszterelnöki Kabinetiroda vezetője a találkozónak helyet adó Dobozy-kúriánál tartott sajtótájékoztatón közölte: Orbán Viktor miniszterelnök arról beszél majd az összegyűlteknél, hogy „a 2010 óta eltelt 9 évben először megteremtettük a függetlenséget, majd megvédtük azt; az előttünk álló évek legfontosabb feladata a nemzeti függetlenség megerősítése”. Hozzátette: ehhez egy erős és sikeres gazdaság kell, ahhoz pedig szuverén és önálló gazdaságpolitika vezet, amit az elmúlt években is folytattak.

Orosz–ukrán fogolycsere

A mostani ukrán–orosz fogolycsere az első lépés volt ahhoz, hogy kiszabadítsanak minden, még orosz területen fogva tartott ukrán állampolgárt, és folytatassák a minszki folyamat végrehajtását, valódi fegyvernyugvást elérve a Donyec-medence térségében – jelentette ki Volodimir Zelenszkij ukrán elnök szombaton a kijevi Boriszpil repülőtéren, ahol fogadta a Moszkvából hazatért 35 kiszabadult ukrán foglyot. „Azt hiszem, megtettük az első lépést, ami nagyon nehéz volt. Ezután majd eljön az ideje valamennyi fogoly visszatérésének. Folytatjuk Minszkben most már a csapatszétválasztást két újabb szakaszban, először Zolote és Petrivszke között, majd az egész frontszakaszon, ezt valódi tűzszünet követi és a háború lezárása” – fogalmazott az elnök. Hozzátette, hogy ezután egy nehéz folyamat kezdődik: a megszállt területek visszaszerzése. Kifejezte ugyanakkor meggyőződését, hogy az ukránok összefogással „nemcsak embereket, de az ország területeit” is vissza fogják szerezni. A kiszabadult 24 haditengerészt – akik a Kercsi-szorosban tavaly történt incidens során estek orosz fogságba – és a többi ukrán foglyot a repülőtérrel egyenesen Kijev egy katonai és egy elitkórházába szállították kivizsgálásra, illetve gyógykezelésre.

BARABÁS T. JÁNOS ELEMZŐ A ROMÁN KATONAI SZEREPVÁLLALÁSRÓL A MERÉNYLETEK KAPCSÁN

Szükség van a román katonákra

Szükséges Románia részvétele a NATO nemzetközi misszióiban, mivel nő a potenciális konfliktusgeneráló tényezők száma – nyilatkozta a Krónikának Barabás T. János, a magyar Külgazdasági és Külügyi Intézet vezető elemzője az elmúlt napokban Afganisztánban elkövetett, két román halálos áldozatot követelő támadások kapcsán.

» BALOGH LEVENTE

– *A napokban az afganisztáni román nagykövetség ellen elkövetett támadás kapcsán ismét napirendre került a román szerepvállalás az Egyesült Államok nemzetközi katonai akcióiban. Afganisztánban például Románia közvetlenül a vezető hatalmak után következnek a katonai kontingens létszámát illetően. Mi ennek az oka?*

– Térségünk biztonságát az Egyesült Államok szavatolja, az amerikaiak voltak a legtámogatottabb nyugati integrációnk folyamatában 1990 után. Természetes a Washingtonnal való szoros együttműködés. A Ceausescu-korszakból érkező szűkkörű román elit hatalma kizárólagos birtoklása érdekében már a 90-es évek végén kialakította azt a politikát, amely az Európában modernizálásként felfogott reformok és decentralizálás helyett a centralizált nemzetállam, és a regionális katonai-energiaügyi központ eszközeivel igyekezett érdeket érvényesíteni. Ennek logikus következménye az amerikai globális biztonságpolitika részeként a nemzetközi békefenntartásban és békekeresésben lévő jelentős román részvétel.

» Trump felfüggesztette a béketárgyalásokat a tálibokkal

Az Egyesült Államok felfüggesztette a béketárgyalásokat az afganisztáni tálib lázadókkal egy minapi kabuli merényletük miatt – jelentette be Donald Trump amerikai elnök szombaton este a Twitteren. Trump elárulta azt is, hogy eredetileg titkos találkozót szerveztek a tálib vezetőkkel és tőlük elkülönülten Asraf Gáni afgán elnökkel vasárnapra Camp Davidbe, az amerikai elnökök nyári rezidenciájára, de a csütörtöki merénylet miatt, amelyben meghalt egy amerikai és egy román NATO-katona, valamint tíz további ember, lemondta ezt. „A tálibok sajnos rossz adut használnak, beismertem ők követték el a kabuli támadást, amelyben meghalt egy nagyszerű katonánk és 11 további ember. Azonnal lemondtam a találkozót, és felfüggesztettem a béketárgyalásokat. Miféle emberek azok, akik ilyen sok gyilkosságot követnek el azért, mert úgy gondolják, ettől jobb lesz az alkupozíciójuk?” – írta az elnök a mikroblogján. Egyelőre nem egyértelmű, hogy az Egyesült Államok véglegesen felhagyott-e a tárgyalásokkal a tálibokkal – jegyezték meg hírügynökségek.

meglátásban nem fog jelentősen változtatni ezen, bár a külföldről érkező információs háború, rémhírterjesztés, fake news sokat árthat. Azt bizonyossággal állíthatom, hogy Magyarország természetesen nem lesz ártó fél az információs hadviselésben, az okosabb politikusok rájöttek, hogy a két állam biztonsága, gazdasága összefonódott, ráadásul a felmérések szerint a románok megbíznak magyar szomszédjaikban, hiába a román hatalmi körök egy részének ellenséges propagandája. Román és magyar kormányzati szakértők az elmúlt években megbeszéléseket folytattak arról, hogy élénkítik a részben meglevő kétoldalú biztonságpolitikai együttműködést – nem kizárva egy harmadik országban való közös szereplést sem. A mostani román belpolitika turbulenciája, és a külpolitika Johannis elnök általi fokozottabb dominálása nem mondhatjuk, hogy kedvez a szorosabb kooperációnak, mert csökkenőben érdeklődésük Közép-Európa, a V4 iránt (pl. Meleşcanu idejéhez képest).

Shadow: Two Cold Wars and a Thirty-Year Journey Through Romania and Beyond, 2016), amelyben elfogultan, kedvezőtlen színben tünteti fel a magyarokat, és csak román forrásokat idéz Erdélyről, magyarokat nem.

– *Arányban van az általa kifejtett anyagi és emberi erőfeszítéssel?*

– Nem tudom kvantifikálni, de az amerikai IT-befektetések elsőrangú fontosságúak az ország jövőjére nézve.

– *Egyáltalán, az Egyesült Államok honorálni szokta az ilyen szövetségi buzgalmat, vagy csupán a pillanatnyi stratégiai érdekei fényében nyújt bármilyen ellenszolgáltatást, ha nyújt?*

– Az USA hosszú távú biztonsági partnerségben érdekelt, az egyéb hozadékok csak idővel jelentkeznek. Az amerikai–román kapcsolatok komoly hátránya, hogy az USA térségünkben nem élénk gazdasági, inkább biztonsági, energiaügyi együttműködések keres.

– *Ha Magyarország ilyen mértékben venne részt a nemzetközi akciókban, az kedvezőbb elbánást eredményezne számára? Egyáltalán, Romániához mérten milyen mértékben van jelen a nemzetközi hadszíntereken?*

– Geopolitikailag nem vagyunk olyan fontosak, mint Románia, katonai képességeink is korlátozottabbak. Az is érthető, hogy kevésbé vagyunk globális biztonságpolitikai szereplők, de EU-átlag felett veszünk részt mi is külföldi katonai és humanitárius missziókban NATO-, EU-, ENSZ-zászló alatt: védjük a balti légteret, békét ápolunk Afganisztánban, Boszniában, Koszovóban, keresztényeket támogatunk a Közép-Keleten, segítyt nyújtunk Afrikában, Ázsiában. Magyarország Katonai Stratégiája megfogalmazza feladatainkat szövetségi rendszerünkben, nemzetközi kötelezettségeinket világosan. Sajnos, szemben a román törvényhozással, a magyar parlamentben már nincs ilyen egység, sok politikus ellenez egy sor külföldi szerepvállalást. Külföldi szerepvállalásunkban a humanitárius, orvosi, rendőri szerep jelentős, és arányosan kisebb a hasonló román tevékenységhez képest.

– *Mennyire lehet közvetlen veszélyben Románia az Egyesült Államok ilyen mérvű kiszolgálása miatt?*

– Románia USA-pártisága ellenére a terrorizmusnak kevésbé kitért ország volt az elmúlt évtizedben, és ez csak kisebb mértékben rosszabbodhat, mert az ország kevésbé van jelen az európai infrastruktúrában, médiában. Ez a kevés előnyök egyike, ha az állam egy civilizációs államcsoport periferiáján van.

Veszélyben. Az elmúlt héten két román halálos áldozatot is követeltek a merényletek

– *Indokolt-e, hogy Románia ilyen mértékben vesz részt Washington oldalán világ-szerte a békefenntartónak nevezett műveletekben, vagy „túl buzog”?*

A román igyekezet üdvözlendő, komoly szükség van rá, gondoljunk csak bele, hogy Ázsiában, Afrikában ugrásszerűen nő a népesség, elharapóztak a polgárháborúk, terrorista szervezetek, növekvő gond az élelmiszer- és vízbiztonság. Mindezek olyan globális kihívások, amelyek fokozottan veszélyeztetik Európát, indokolt tehát a román igyekezet. Ha Románia Schengen-tag lesz, saját földjén fogja tapasztalni a fejlődő világ gondjait. A román közvélemény eddig támogatta a külföldi katonai/rendőri/segélynyújtási küldetéseket, az elmúlt napok 2 román áldozata

– *Mi a „fizetség”, amit Románia ezen szolgálataért kap vagy legalábbis remél?*

– A nagypolitikában kerülnek a fizetség fogalmát, de a biztonsági együttműködés bizalmat szül, ami kedvez a gazdasági kapcsolatoknak is. A román titkosszolgálat sokmilliárd dolláros informatikai rendszerét az USA-tól kapta. Az USA kormányzata profitgaranciát nyújt egy sor amerikai nagyvállalatnak, ha Romániában fektetnek be, vagyis ha nyereségük nem ér el egy szintet, azt a washingtoni adminisztráció kipótolja. A kapcsolatok kiterjednek közös energia-, IT-, bányászati, pénzügyi projektekre, sőt ideológiai témákra is, így pl. Robert Kaplan volt amerikai kormányzati biztonsági tanácsadó olyan könyvet írt Romániáról és Erdélyről (In Europe's